LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS DIREKTORIAUS

Į S A K Y M A S
DĖL PASIUTLIGĖS KONTROLĖS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO

2007 m. gegužės 11 d. Nr. B1-463
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. 2-15), Lietuvos Respublikos gyvūnų globos, laikymo ir naudojimo įstatymu (Žin., 1997, Nr. 108-2728), Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 55-1049; 2000, Nr. 91-2832), Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. 63-1231; 1998, Nr. 112-3099), Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr. 112-4069), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. V-146/B1-140 „Dėl Informacinio pranešimo apie įtariamą/ patvirtintą gyvūno pasiutligės atvejį formos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 32-1054):

1. T v i r t i n u Pasiutligės kontrolės reikalavimus (pridedama).

2. N u r o d a u Nacionalinei veterinarijos laboratorijai vykdyti pasiutligės laboratorinius tyrimus.

3. P a v e d u:

3.1. įsakymo vykdymą apskričių, miestų ir rajonų valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;

3.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriui ir Maisto ir veterinarijos vidaus audito tarnybai.

DIREKTORIAUS PAVADUOTOJAS
NEGYVŪNINIO MAISTO KLAUSIMAMS,
PAVADUOJANTIS DIREKTORIŲ ZENONAS STANEVIČIUS

PATVIRTINTA
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2007 m. gegužės 11 d.
įsakymu Nr. B1-463

PASIUTLIGĖS KONTROLĖS REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasiutligės kontrolės reikalavimai (toliau – Reikalavimai) nustato gyvūnų pasiutligės kontrolės tvarką Lietuvos Respublikoje.

2. Vartojamos sąvokos:

Benamis gyvūnas – naminis gyvūnas, likęs be namų arba esantis už laikytojo namų valdos ribų ir laikytojo neprižiūrimas, arba nelaimės ištiktas laukinis gyvūnas, kuriam laikinai būtina žmogaus globa.

Gyvūnas – naminis ir laukinis gyvūnas.

Gyvūnas augintinis – naminis ar prijaukintas laukinis gyvūnas, laikomas estetiniams ir bendravimo poreikiams tenkinti.

Gyvūno laikytojas – ne jaunesnis kaip 16 metų amžiaus fizinis ar juridinis asmuo, kuris yra gyvūno savininkas ar jį laiko už atlyginimą arba nemokamai.

Įgaliotasis veterinarijos gydytojas – privatus veterinarijos gydytojas, kuriam pagal sutartį pavesta atlikti kai kuriuos gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės darbus.

Imlus gyvūnas – galintis užsikrėsti pasiutligės sukėlėju, susirgti pasiutlige ir būti šios ligos sukėlėjo nešiotoju, platintoju gyvūnas.

Įtariamas užkrėstas gyvūnas – pasiutligei imlus gyvūnas, kuris pagal epizootinio tyrimo duomenis galėjo tiesiogiai ar netiesiogiai būti užkrėstas pasiutlige.

Laukinis gyvūnas – su žmogaus poreikiais susijęs neprijaukintas gyvūnas.

Naminis gyvūnas – nuo senovės prijaukintas gyvūnas.

Pasiutligė – ūminė virusinė liga, pasireiškianti encefalomielitu ir sunkiais nervų sistemos sutrikimais.

Privatus veterinarijos gydytojas – pagal veterinarijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus privačia veterinarijos praktika užsiimantis veterinarijos gydytojas.

Sergantis gyvūnas – gyvūnas, kuriam pasireiškė pasiutligės klinikiniai požymiai.

Užsikrėtęs gyvūnas – gyvūnas, kuriam pasireiškė pasiutligės klinikiniai požymiai ir (arba) kuriam po laboratorinio arba patologinio anatominio tyrimo patvirtinta diagnozė.

Užkrėsta gyvūnų laikymo vieta – gyvūnų laikymo vieta, kurioje buvo nustatytas pasiutlige sergantis gyvūnas.

Užkrėsta teritorija – seniūnija, gyvenvietė, kaimas, gatvės, kvartalai, ar teritorija, kurioje nustatytas pasiutlige sergantis laukinis ar benamis gyvūnas.

Teritorinė valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – apskrities, miesto, rajono valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba – Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

Valstybinis veterinarijos gydytojas – veterinarijos gydytojas, pagal veterinarijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus atliekantis valstybinės veterinarijos funkciją.

Veterinarijos gydytojas – aukštąjį universitetinį išsilavinimą turintis specialistas, kuriam suteikta veterinarijos gydytojo kvalifikacija.

II. PASIUTLIGĖS KONTROLĖ

3. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT):

3.1. atlieka pasiutligės paplitimo tyrimus;

3.2. planuoja, organizuoja, koordinuoja pasiutligės kontrolės ir likvidavimo priemones;

3.3. kontroliuoja gyvūnų vakcinaciją nuo pasiutligės ir jos efektyvumo tyrimus;

3.4. organizuoja ir koordinuoja pasiutligės diagnostinius tyrimus;

3.5. planuoja, organizuoja ir koordinuoja pasiutligės likvidavimo priemones;

3.6. bendradarbiauja su visuomeninėmis ir valstybinėmis organizacijomis ir institucijomis pasiutligės prevencijos, kontrolės ir likvidavimo klausimais;

3.7. bendradarbiauja su Europos Bendrijų Komisija, Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių kompetentingomis institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis pasiutligės prevencijos ir kontrolės klausimais;

3.8. informuoja visuomenę apie pasiutligės paplitimą, prevencijos, likvidavimo bei kontrolės priemones;

3.9. teikia nustatytos formos ataskaitas Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos kompetentingoms institucijoms bei tarptautinėms organizacijoms.

III. GYVŪNŲ LAIKYTOJŲ PAREIGOS

4. Gyvūnų laikytojai privalo:

4.1. užtikrinti šunų, kačių ir šeškų, o užkrėstoje gyvūnų laikymo vietoje – visų imlių pasiutligei gyvūnų vakcinaciją nuo pasiutligės;

4.2. lauke laikomus naminius gyvūnus apsaugoti nuo plėšrūnų;

4.3. nedelsiant pranešti apie įtariamą užkrėstą, užsikrėtusį ir sergantį pasiutlige gyvūną privačiam veterinarijos gydytojui arba teritorinei VMVT;

4.4. informuoti teritorinę VMVT apie įtariamo užkrėsto, užsikrėtusio ir sergančio pasiutlige gyvūno kontaktus su kitais gyvūnais bei žmonėmis;

4.5. užtikrinti šunų, kačių ir šeškų ženklinimą teisės aktų nustatyta tvarka, kad būtų galima nustatyti jų vakcinacijos nuo pasiutligės duomenis;

4.6. izoliuoti ir stebėti įtariamus užkrėstus pasiutlige gyvūnus pagal raštiškus teritorinės VMVT nurodymus;

4.7. leisti nugaišinti užsikrėtusį ir sergantį pasiutlige gyvūną pagal raštiškus teritorinės VMVT nurodymus;

4.8. saugiai sunaikinti įtariamų užkrėstų, užsikrėtusių ir sergančių pasiutlige gyvūnų gaišenas pagal raštiškus teritorinės VMVT nurodymus;

4.9. saugiai surinkti ir tvarkyti iš įtariamų užkrėstų, užsikrėtusių ir sergančių pasiutlige gyvūnų gautus gyvūninius produktus pagal raštiškus teritorinės VMVT nurodymus;

4.10. dezinfekuoti užkrėstą gyvūnų laikymo vietą pagal raštišką teritorinės VMVT nurodymą;

4.11. teisės aktų nustatyta tvarka laikytis gyvūnų laikymo, ženklinimo ir prekybos reikalavimų;

4.12. laikytis gyvūnų judėjimo apribojimų ir kitų teritorinės VMVT reikalavimų;

4.13. nedelsiant kreiptis į gydymo įstaigą, jeigu buvo apkandžioti ar apdraskyti įtariamo užkrėsto, užsikrėtusio ar sergančio pasiutlige gyvūno ar tokio gyvūno audiniai ir išskyros pateko ant pažeistos odos ar gleivinių.

IV. GYVŪNŲ VAKCINACIJA NUO PASIUTLIGĖS

5. Šunys, katės, šeškai ir pasiutligei imlūs gyvūnai, kurie gali turėti kontaktą su žmonėmis ir potencialiai jiems kelti pavojų, dėl pasiutligės turi būti vakcinuojami nuo pasiutligės ne rečiau kaip vieną kartą kas 12 mėnesių, jeigu kitaip nenurodyta vakcinos gamintojo instrukcijoje.

6. Gyvūnų vakcinacijai nuo pasiutligės naudojamos Lietuvos Respublikoje registruotos vakcinos, nurodytos VMVT interneto svetainėje www. vmvt. lt, skiltyje Registrai, Veterinarinių vaistų registras.

7. Gyvūnus nuo pasiutligės gali vakcinuoti veterinarijos gydytojas arba kvalifikuotas asmuo

kontroliuojant veterinarijos gydytojui.

8. Vakcinos nuo pasiutligės turi būti naudojamos pagal jų naudojimo instrukciją. Bet kuri registruota vakcina gali būti naudojama revakcinuoti gyvūnus nuo pasiutligės netgi tuo atveju, jeigu gyvūnai buvo vakcinuoti kita registruota vakcina.

9. Naminiai gyvūnai vakcinuojami nuo pasiutligės tik tomis vakcinomis, kurios sukelia gyvūnams imunitetą pasiutligei ne mažiau kaip 12 mėnesių.

10. Naminis gyvūnas laikomas vakcinuotu nuo pasiutligės, jeigu jis buvo vakcinuotas vakcina pagal vakcinos gamintojo nurodytas instrukcijas ir po vakcinacijos praėjo ne mažiau kaip 21 diena, jeigu nenumatytas ilgesnis laikotarpis imunitetui pasiutligei susidaryti pagal vakcinos gamintojo instrukciją, ir turintis dokumentą apie atliktą vakcinaciją (Gyvūno augintinio pasą, veterinarijos sertifikatą ar kitą dokumentą, kuriame yra nurodyta gyvūno identifikacija bei veterinarijos gydytojo patvirtinta informacija apie gyvūno vakcinaciją nuo pasiutligės).

11. Informacija apie gyvūno augintinio vakcinaciją nuo pasiutligės turi būti nurodoma gyvūno augintinio pase.

12. Privatūs veterinarijos gydytojai turi pateikti teritorinei VMVT ataskaitą apie gyvūnų vakcinaciją nuo pasiutligės vadovaujantis Gyvūnų augintinių ženklinimo, paso išdavimo ir vakcinacijos nuo pasiutligės ataskaitos formos ir jos pildymo nurodymais, patvirtintais VMVT direktoriaus 2005 m. lapkričio 3 d. įsakymu Nr. B1-600 (Žin., 2005, Nr. 132-4772).

13. Pasiutligei imlūs naminiai gyvūnai, nepriklausomai nuo jų amžiaus, turi būti revakcinuojami ne rečiau kaip praėjus 12 mėnesių po paskutinės vakcinacijos nuo pasiutligės, jeigu kitaip nenurodyta vakcinos gamintojo instrukcijoje.

14. Naminiai gyvūnai, kilę kitoje šalyje, kurioje jie buvo vakcinuoti ir revakcinuoti kilmės šalyje patvirtinta vakcina pagal vakcinos gamintojo instrukciją, turi būti laikomi vakcinuotais nuo pasiutligės.

15. Veterinarijos gydytojai ir (arba) gyvūnų laikytojai turi informuoti VMVT apie vakcinų nuo pasiutligės neigiamą poveikį nemokamu telefonu 8 800 40403 arba faksu (8 5) 2 404362, arba el. paštu vmvt@vet. lt.

16. Parenteralinė vakcina nuo pasiutligės nekelia pavojaus žmonių sveikatai.

17. Laukinių ir hibridinių gyvūnų parenteralinės vakcinacijos nuo pasiutligės tvarka nenustatyta. Fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie laiko pasiutligei imlius laukinius ir hibridinius gyvūnus, kurie kelia pavojų gyvūnams ir žmonėms užsikrėsti pasiutlige, jei reikia, suderinus su teritorine VMVT, gali būti vakcinuojami nuo pasiutligės pagal vakcinos gamintojo instrukcijas.

18. Laukiniai gyvūnai Lietuvos Respublikoje vakcinuojami nuo pasiutligės naudojant jaukus su vakcina (registruota Lietuvos Respublikoje) nuo pasiutligės.

19. Laukinių gyvūnų vakcinacijai nuo pasiutligės skirti jaukai su vakcina nuo pasiutligės gali kelti pavojų žmogaus sveikatai. Žmogus, turėjęs tiesioginį kontaktą su laukinių gyvūnų vakcinacijai skirta vakcina nuo pasiutligės, privalo nedelsiant kreiptis į gydymo įstaigą.

V. GYVŪNŲ VAKCINACIJOS NUO PASIUTLIGĖS EFEKTYVUMO TYRIMAS

20. Gyvūnų augintinių vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo serologinis tyrimas gali būti atliekamas praėjus ne mažiau kaip 30 dienų po vakcinacijos. Neutralizuojančių antikūnų titras turi būti ne mažesnis kaip 0,5 TV (tarptautinių vienetų) viename mililitre.

21. Laukinių gyvūnų vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumo tyrimas atliekamas praėjus ne mažiau kaip 30 dienų po vakcinacijos. Vakcinacijos nuo pasiutligės efektyvumas vertinamas pagal tetraciklino žymeklį kauliniame audinyje (apatinio žandikaulio kauliniame audinyje), neutralizuojančių antikūnų kiekį ir pasiutligės paplitimą.

VI. KITOS PASIUTLIGĖS KONTROLĖS PRIEMONĖS

22. Pasiutligei imlūs laukiniai gyvūnai, paimti auginimui iš gamtos, turi būti karantinuojami ne mažiau kaip 6 mėnesius ir neturėti tiesioginio kontakto su žmonėmis (išskyrus atvejus, kai yra

būtinybė suteikti veterinarinę pagalbą) bei, esant galimybei, suderinus su teritorine VMVT, gali būti vakcinuojami nuo pasiutligės likus vienam mėnesiui iki karantinavimo laikotarpio pabaigos Lietuvos Respublikoje registruota vakcina nuo pasiutligės, tinkama tos rūšies gyvūnų vakcinacijai pagal vakcinos gamintojo instrukciją.

23. Įtariant pasiutligę benamiai ar pasiklydę gyvūnai augintiniai turi būti laikomi globos namuose ne mažiau kaip 14 dienų, kad būtų galima išaiškinti jų kontaktus su kitais gyvūnais ir žmonėmis bei suteikti gyvūnų laikytojams pakankamai laiko juos surasti ir atsiimti.

24. Šunys, katės ir šeškai, apie kuriuos nėra raštiškos informacijos apie jų vakcinaciją nuo pasiutligės ir kuriuos ketinama perduoti kitam laikytojui, turi būti vakcinuojami nuo pasiutligės ir laikomi izoliuotai nuo kitų nevakcinuotų nuo pasiutligės šunų, kačių ir šeškų ne mažiau kaip 21 dieną po vakcinacijos ir stebimi.

25. Prekyba gyvūnais turi atitikti gyvūnų sveikatos reikalavimus, nurodytus 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) 998/2003 dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų nekomerciniam naminių gyvūnėlių judėjimui, ir iš dalies keičiančiame Tarybos direktyvą 92/65/EEB (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 39 tomas, p. 75), bei 1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyvoje 92/65/EEB, nustatančioje gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose Tarybos direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją (OL 2004 m., specialusis leidimas, 3 skyrius, 13 tomas, p. 154).

VII. PRIEMONĖS ĮTARUS PASIUTLIGĘ

26. Įtarus gyvūnui pasiutligę, privaloma nedelsiant pranešti privačiam veterinarijos gydytojui arba teritorinei VMVT

27. Gyvūno laikytojas turi atskirti įtariamą užkrėstą pasiutlige gyvūną nuo kitų gyvūnų, užtikrinti, kad jis neturėtų kontaktų su žmonėmis, ir jį laikyti, esant galimybei, uždarose ar stebėjimui skirtose patalpose. Esant reikalui, į stebėjimui skirtas patalpas įtariami užkrėsti pasiutlige gyvūnai turi būti vežami gyvūnams vežti skirtuose konteineriuose ar narvuose.

28. Teritorinė VMVT turi:

28.1. atlikti įtariamo pasiutligės atvejo epizootinį tyrimą, siekiant nustatyti, ar įtariamas užkrėstas pasiutlige gyvūnas 14 paskutinių dienų turėjo kontaktų su gyvūnais ir žmonėmis (epizootinis tyrimas įforminamas Pasiutligės epizootinio tyrimo akte – Reikalavimų priedas);

28.2. nurodyti gyvūno laikytojui įtariamus užkrėstus pasiutlige gyvūnus, esant galimybei, laikyti uždarose patalpose ar stebėjimui skirtose patalpose ir kliniškai stebėti ne mažiau kaip 14 dienų; jeigu įtariami užkrėsti pasiutlige gyvūnai per 14 dienų klinikinio stebėjimo laikotarpį neturi pasiutligės klinikinių požymių arba nenugaišta, jie turi būti laikomi pasiutlige neužkrėstais gyvūnais;

28.3. organizuoti ir koordinuoti mėginių paėmimą pasiutligei tirti;

28.4. nurodyti gyvūno laikytojui surinkti ir saugiai nukenksminti iš įtariamų užkrėstų pasiutlige gyvūnų gautus gyvūninius produktus, kaip nurodyta 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) 1774/2002, nustatančiame sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms (OL 2004 m., specialusis leidimas, 3 skyrius, 37 tomas, p. 92);

28.5. neleisti išvežti įtariamus užkrėstus pasiutlige gyvūnus iš laikymo vietos tol, kol nebus patvirtinta, kad jie neserga pasiutlige, išskyrus jų vežimą į stebėjimui skirtas patalpas;

28.6. informuoti visuomenės sveikatos centrą apie asmenis, kurie turėjo kontaktą su įtariamu užkrėstu pasiutlige gyvūnu;

28.7. įtarus pasiutligę laukiniams gyvūnams, nurodyti gyvūnų laikytojams imtis priemonių, siekiant apsaugoti nuo pasiutligės laikomus naminius gyvūnus, ypač ūkinės paskirties gyvūnus, kurie laikomi ne uždarose patalpose arba laikomi ganykloje.

VIII. PRIEMONĖS NUSTAČIUS PASIUTLIGĘ

29. Nustačius pasiutligę privaloma nedelsiant pranešti teritorinei VMVT.

30. Gyvūno laikytojas turi užtikrinti užsikrėtusio ar sergančio pasiutlige gyvūno visišką izoliaciją nuo kitų gyvūnų ir žmonių tol, kol gaus nurodymus iš teritorinės VMVT.

31. Teritorinė VMVT turi:

31.1. atlikti nustatyto pasiutligės atvejo epizootinį tyrimą, kurio metu pildomas Pasiutligės epizootinio tyrimo aktas, siekiant nustatyti, ar užsikrėtęs ar sergantis pasiutlige gyvūnas per 14 paskutinių dienų turėjo kontaktų su gyvūnais ir žmonėmis;

31.2. informuoti visuomenės sveikatos centrą apie asmenis (jei tokių buvo), kurie turėjo kontaktą su užsikrėtusiu ar sergančiu pasiutlige gyvūnu;

31.3. parengti teikimą savivaldybei, kuriame turi būti nurodyta užkrėsta gyvūnų laikymo/buvimo-radimo vieta ar teritorija, kurioje taikomos kompetentingų institucijų pasiutligės kontrolės priemonės, nurodymai/įpareigojimai gyvūnų laikytojams;

31.4. nurodyti nugaišinti įtariamus užkrėstus pasiutlige nevakcinuotus naminius gyvūnus, išskyrus vakcinuotus nuo pasiutligės naminius gyvūnus, kuriems galioja vakcinacija nuo pasiutligės;

31.5. organizuoti ir koordinuoti mėginių paėmimą pasiutligei tirti;

31.6. nurodyti gyvūno laikytojui surinkti ir saugiai nukenksminti iš užsikrėtusių ir sergančių pasiutlige gyvūnų gautus gyvūninius produktus; draudžiama žmonių maistui ir gyvūnų šėrimui naudoti iš užsikrėtusių ir sergančių pasiutlige gyvūnų gautus gyvūninius produktus;

31.7. neleisti išvežti įtariamus užkrėstus, užsikrėtusius ir sergančius pasiutlige gyvūnus iš laikymo vietos be atskiro teritorinės VMVT nurodymo; draudžiama išvežti įtariamus užkrėstus pasiutlige naminius gyvūnus ir iš jų gautus gyvūninius produktus iš užkrėstos gyvūnų laikymo vietos ir užkrėstos teritorijos, kol naminiams gyvūnams po klinikinio stebėjimo nebus patvirtinta ar paneigta pasiutligė. Įtariami užkrėsti pasiutlige naminiai gyvūnai turi būti atskiriami ir stebimi, iš jų gauti gyvūniniai produktai termiškai apdorojami ir sunaikinami pagal 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 1774/2002, nustatančio sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms, reikalavimus. Gyvūninius produktus, gautus iš naminių gyvūnų, kurie neturėjo kontakto su užsikrėtusiu ar sergančiu pasiutlige gyvūnu, leidžiama naudoti ir tiekti rinkai teisės aktų nustatyta tvarka;

31.8. nurodyti šunis, kates ir šeškus laikyti uždarose patalpose arba laikomus palaidus šunis pririšti;

31.9. nurodyti gyvūnų laikytojams suvakcinuoti nuo pasiutligės naminius gyvūnus, jeigu jie užkrėstoje teritorijoje ar laikymo vietoje laikomi ne uždarose patalpose, ypač jeigu pasiutligė nustatyta laukiniams gyvūnams.

IX. VALYMAS IR DEZINFEKCIJA

32. Įtariamo užkrėsto, užsikrėtusio ar sergančio pasiutlige gyvūno audiniais apkrėsta laikymo vieta, daiktai, medžiagos ir dirvožemis turi būti dezinfekuojami prieš tai pašalinus šiuos gyvūnus.

33. Pasiutligės virusas neatsparus saulės spinduliams, aukštai temperatūrai ir džiovinimui. Apranga ir daiktai, kurie galėjo būti ar buvo apkrėsti pasiutligės virusu, turi būti nukenksminami termiškai apdorojant (vandens virimo temperatūroje). Daiktai, kurių negalima nukenksminti termiškai, turi būti dezinfekuojami 3 % natrio šarmo, fenolio, jodo, natrio fosfato ir natrio hipochlorito tirpalais ar kitų aprobuotų dezinfekcinių medžiagų tirpalais, kurių naudojimo instrukcijose nurodyta, kad jos veikia pasiutligės virusą. Mažaverčiai daiktai ir medžiagos gali būti nukenksminami termiškai apdorojant ar dezinfekuojant ir sunaikinami kaip buitinės atliekos.

X. PASIUTLIGĖS EPIZOOTINIS TYRIMAS

34. Atliekant epizootinį tyrimą turi būti nustatoma:

34.1. įtariami užkrėsti, užsikrėtę ar sergantys pasiutlige gyvūnai, jų vakcinavimo nuo pasiutligės duomenys;

34.2. užkrėsta gyvūnų laikymo/buvimo–radimo vieta ir užkrėstos teritorijos ribos;

34.3. gyvūnai, kurie turėjo kontaktą su įtariamu užkrėstu, užsikrėtusiu ar sergančiu pasiutlige gyvūnu, jų vakcinavimo ir revakcinavimo nuo pasiutligės duomenys;

34.4. įtariamų užkrėstų, užsikrėtusių ir sergančių pasiutlige gyvūnų laikytojai, nurodant vardą, pavardę, adresą, telefonų numerius (jei yra);

34.5. pasiutligės paplitimas tarp naminių ir laukinių gyvūnų;

34.6. bendradarbiaujant su teritoriniu visuomenės sveikatos centru, asmuo arba asmenys, kurie turėjo kontaktą su įtariamu užkrėstu, užsikrėtusiu ar sergančiu pasiutlige gyvūnu.

XI. MĖGINIŲ PAĖMIMAS IR PRISTATYMAS Į LABORATORIJĄ

35. Mėginiai dėl pasiutligės turi būti tiriami akredituotoje laboratorijoje.

36. Mėginio paėmimo tvarka:

36.1. mėginius ima teritorinės VMVT valstybiniai veterinarijos gydytojai arba įgaliotieji veterinarijos gydytojai, arba patologijos centrų veterinarijos specialistai, naudodami individualias asmens apsaugos priemones;

36.2. pasiutligės tyrimui imami gyvūnų galvos smegenų mėginiai, kurie turi būti įdėti į sandarų plastikinį indą arba maišelį, kuris turi būti tinkamai paženklintas, kad būtų galima mėginį atsekti, ir įdėtas į kitą sandarų plastikinį indą arba maišelį, o šis įdedamas į izoterminę dėžę su ledu. Mėginių negalima užšaldyti ar fiksuoti fiksavimo tirpalu;

36.3. jeigu nėra tinkamų sąlygų saugiai paimti galvos smegenų mėginį, tyrimui gali būti pristatoma gyvūno galva arba gaišena, jei tai smulkus gyvūnas. Gyvūno galva nupjaunama tarp pakaušio ir kaklo pirmojo slankstelio. Gaišena ar galva transportuojami hermetiškame, lengvai dezinfekuojamame konteineryje ar įdėjus į ne mažiau kaip 3 sandarius plastikinius maišus;

36.4. kiekvienam mėginiui turi būti surašomas Gaišenų, patologinės medžiagos patologinio anatominio tyrimo ir dokumentų įforminimo tvarkos aprašo, patvirtinto VMVT direktoriaus 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. B1-658 (Žin., 2005, Nr. 144-5271), 1 priedas – Gaišenos, patologinės medžiagos patologiniam anatominiam tyrimui važtaraštis;

36.5. mėginiai turi būti paimami ir pristatomi į laboratoriją kiek įmanoma greičiau. Mėginius laboratoriniam tyrimui turi pristatyti teritorinės VMVT paskirtas asmuo.

37. Galvos smegenų mėginiai turi būti tiriami:

37.1. įtariamų užkrėstų ir užsikrėtusių pasiutlige gyvūnų;

37.2. gyvūnų, kurie nugaišo ar buvo nugaišinti per 14 dienų klinikinio stebėjimo laikotarpį;

37.3. nugaišintų nevakcinuotų nuo pasiutligės įtariamų užkrėstų pasiutlige gyvūnų.

XII. ŠALUTINIŲ GYVŪNINIŲ PRODUKTŲ TVARKYMAS

38. Gaišenos ir kiti šalutiniai gyvūniniai produktai turi būti saugiai sunaikinami, kaip nurodyta 2002 m. spalio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) 1774/2002, nustatančiame sveikatos taisykles gyvūninės kilmės šalutiniams produktams, neskirtiems vartoti žmonėms. Nesant galimybės gaišenų pristatyti į šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonę, teritorinės VMVT nurodymu ir suderinus su teritorine aplinkosaugos įstaiga gaišenos turi būti saugiai sunaikinamos sudeginant arba (ir) užkasant į žemę.

XIII. PIRMOJI PAGALBA

39. Jeigu įtariamas užkrėstas, užsikrėtęs ar sergantis pasiutlige gyvūnas įkanda arba kitaip sužeidžia žmogų arba jo audiniai patenka ant pažeistos odos ar gleivinių, turi būti:

39.1. žaizda plaunama vandeniu su muilu apie 5 minutes;

39.2. žaizda apdorojama 40–70 % alkoholiu arba jodo tirpalu, arba ketvirtiniais amonio dariniais; nerekomenduojama žaizdą siūti ir valyti.

40. Asmuo, kuris turėjo kontaktą su įtariamu užkrėstu, užsikrėtusiu ar sergančiu pasiutlige gyvūnu, turi:

40.1. nedelsdamas apie tai informuoti teritorinę VMVT, nurodant galimo ar žinomo gyvūno laikytojo vardą, pavardę, adresą ir telefono numerį;

40.2. nedelsdamas kreiptis į gydymo įstaigą.

_____

Pasiutligės kontrolės reikalavimų
priedas

_____ VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

PASIUTLIGĖS EPIZOOTINIO TYRIMO AKTAS

_____ Nr. _____
(vieta)

Pasiutligės epizootinį aktą surašęs (-ę) VMVT pareigūnas (-ai)

Pavedimas* Patikrinimo rūšis

Patikrinime dalyvavęs (-ę) asmenys*

Gauti skundai*

Paskutinis patikrinimas atliktas* _____ aktas Nr. _____
(data)
Trūkumų šalinimas*

* Pildyti, jei tinka

Nustatyta (pildyti tinkamas skiltis):

Eil. Nr.	**Informacija**	**Pastabos**
1.	Geografinė teritorija, kurioje nustatytas pasiutligės atvejis (apskritis, rajonas, seniūnija, kaimas, miestas, gatvė, miškas, pelkė, kt.)	
2.	Gyvūno laikytojo ir (arba) **pranešusio asmens apie rastą gyvūną** duomenys (pavadinimas, fizinio asmens vardas, pavardė, kodas, adresas, telefono numeris, veterinarinio patvirtinimo numeris)	
3.	Gyvūno rūšis (naminis, laukinis, benamis)	
4.	Ženklinimo Nr. (jei yra)	
5.	Gyvūno lytis (patinas, patelė), amžius, spalva, veislė	
6.	Gyvūno būklė ir elgesys (susijaudinęs, neįprastai piktas, agresyvus, paralyžiuotos galūnės, sunkiai ryja, seilėjasi, neramus, neėda ir kt.)	
7.	Gyvūno vakcinacija nuo pasiutligės (vakcinuotas, vakcinacijos data, nevakcinuotas)	
8.	Gyvūno susirgimo pradžios data	
9.	Gyvūno stebėjimo data (pradžia ir pabaiga)	
10.	Gyvūno gaišimo data	
11.	Gaišusio gyvūno radimo data	
12.	Gaišenos apžiūros duomenys (gyvūnas nušautas, užmuštas, sudraskytas, gaišena apirusi, suirusi, įšalusi, ekshumuota, kt.)	
13.	Gyvūno nugaišinimo data	
14.	Gyvūno nugaišinimo būdas (medikamentinis, kt.)	
15.	Laboratorija, į kurią pristatyta gaišena ar patologinė medžiaga (nurodyti) Priežastis, kodėl gaišena ar patologinė medžiaga nepristatyta tyrimui (suirusi, netinkama tyrimui, kt.)	

Pasiutligės epizootinio tyrimo akto Nr. _____ _____
(data)

16.	Gaišenos ar patologinės medžiagos pristatymo į laboratoriją data							
17.	Laboratorijoje patvirtinta pasiutligė	taip		ne		data		
						eksp. Nr.		
Duomenys apie sirgusio pasiutlige gyvūno kontaktą su kitais gyvūnais ir žmonėmis								
18.	Turėjo kontaktą apkandžiojo asmenis (taip, nurodyti datą ne, nežinoma)							
19.	Turėjo kontaktą apkandžioto asmens vardas, pavardė, adresas, telefonas							
20.	Turėjo kontaktą, apkandžiojo kitus gyvūnus (nurodyti rūšis, datą gyvūnų vakcinacijos duomenis, jei žinomi)							
Taikytos priemonės								
21.	Gaišena saugiai pristatyta į (nurodyti šalutinių gyvūninių produktų perdirbimo įmonės pavadinimą)							
22.	Įtariami užkrėsti pasiutlige ir nuo pasiutligės nevakcinuoti naminiai gyvūnai privalomai nugaišinti (nurodyti rūšis, skaičių ir datą arba nurodyti priežastį)							
23.	Vakcinuoti nuo pasiutligės gyvūnai (nurodyti rūšis, skaičių ir data)							

Papildoma informacija

Išvados ir nurodymai

Imti mėginiai (duomenys)

Pridedami papildomi dokumentai

Surašyti akto _____ egzemplioriai ir perduoti:

Tikrinimas pradėtas _____ Tikrinimas baigtas _____
(diena, laikas) (diena, laikas)

Tikrino:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

Dalyvavo:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas ir pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas ir pavardė)

Su aktu susipažinau ir vieną egzempliorių gavau
Gyvūno laikytojas
(juridinio asmens arba jo struktūrinio
padalinio) vadovas (įgaliotasis darbuotojas)/ _____ _____
fizinis asmuo (parašas) (vardas ir pavardė)

Pasiutligės epizootinio tyrimo akto Nr. _____ _____
(data)

_____